

Dokument z posiedzenia

B9-0107/2023

8.2.2023

PROJEKT REZOLUCJI

złożony w następstwie oświadczeń Rady i Komisji

zgodnie z art. 132 ust. 2 Regulaminu

w sprawie strategii UE na rzecz zwiększenia konkurencyjności przemysłu oraz pobudzenia handlu i tworzenia miejsc pracy dobrej jakości (2023/2513(RSP))

Anna Cavazzini, Bas Eickhout
w imieniu grupy Verts/ALE

B9-0107/2023

**Rezolucja Parlamentu Europejskiego w sprawie strategii UE na rzecz zwiększenia konkurencyjności przemysłu oraz pobudzenia handlu i tworzenia miejsc pracy dobrej jakości
(2023/2513(RSP))**

Parlament Europejski,

- uwzględniając komunikat Komisji z 11 grudnia 2019 r. pt. „Europejski Zielony Ład” (COM(2019)0640),
 - uwzględniając swoją rezolucję z 15 stycznia 2020 r. w sprawie Europejskiego Zielonego Ładu¹,
 - uwzględniając komunikat Komisji z 10 marca 2020 r. pt. „Nowa strategia przemysłowa dla Europy” (COM(2020)0102),
 - uwzględniając komunikat Komisji z 5 maja 2021 r. pt. „Aktualizacja nowej strategii przemysłowej z 2020 r. – tworzenie silniejszego jednolitego rynku sprzyjającego odbudowie Europy” (COM(2021)0350),
 - uwzględniając rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2021/1119 z dnia 30 czerwca 2021 r. w sprawie ustanowienia ram na potrzeby osiągnięcia neutralności klimatycznej i zmiany rozporządzeń (WE) nr 401/2009 i (UE) 2018/1999 (Europejskie prawo o klimacie)²,
 - uwzględniając komunikat Komisji z 1 lutego 2023 r. pt. „Plan przemysłowy Zielonego Ładu na miarę epoki neutralności emisyjnej” (COM(2023)0062),
 - uwzględniając art. 132 ust. 2 Regulaminu,
- A. mając na uwadze, że zmiana klimatu i zanikanie różnorodności biologicznej stanowią zagrożenie dla istnienia ludzkości i innych gatunków, wymagające pilnych i głębokich przemian społeczno-gospodarczych; mając na uwadze, że każda działalność gospodarcza bezpośrednio lub pośrednio przyczynia się do tego zagrożenia lub jest nim dotknięta, co wymaga od wszystkich sektorów dostosowania się i wniesienia wkładu w neutralność klimatyczną, ich zastąpienia lub stopniowego wycofania;
- B. mając na uwadze, że zależność Europy od państw trzecich i światowych potęg w takich dziedzinach jak energia, leki, technologia czy surowce powoduje podatność na zagrożenia i może ograniczyć zdolność Unii do działania;
- C. mając na uwadze, że pandemia COVID-19, obecny kryzys energetyczny i rosyjska wojna napastnicza przeciwko Ukrainie wystawiły na próbę odporność gospodarek na całym świecie i zwiększyły znaczenie odporności jako kluczowej cechy

¹ Dz.U. C 270 z 7.7.2021, s. 2.

² Dz.U. L 243 z 9.7.2021, s. 1.

konkurencyjności, co oznacza, że należy wyjść poza rozumienie konkurencyjności oparte jedynie na cenie i kosztach;

- D. mając na uwadze, że nasz model produkcji, do niedawna w znacznym stopniu uzależniony od przywozu taniego gazu ziemnego z Rosji, ale także od ekstraktywizmu i taniej siły roboczej z państw trzecich, nie jest zrównoważony; mając na uwadze, że przywóz do UE odpowiada za jedną trzecią jej śladu węglowego; mając na uwadze, że energia odnawialna jest obecnie najtańszym i najszybszym źródłem energii, jakie można zastosować;
- E. mając na uwadze, że brak wspólnej polityki przemysłowej od momentu powstania Unii jest kluczowym czynnikiem zwiększającym zależność i dezindustrializację jej strategicznych sektorów oraz ogranicza zdolność UE do rozwijania solidnego, innowacyjnego i zrównoważonego przemysłu;
- F. mając na uwadze, że 71 % emisji przemysłowych można powiązać z pięcioma podstawowymi materiałami, a mianowicie cementem, żelazem i stalą, chemikaliami i produktami petrochemicznymi, aluminium oraz masą celulozową i papierem, ze względu na ich energochłonność, emisje procesowe i słabo wykorzystywany potencjał w zakresie obiegu zamkniętego;
- G. mając na uwadze, że przemysł odpowiada za 25 % zużycia energii w UE, z czego tylko 16 % pochodzi z odnawialnych źródeł energii, i jest drugim co do wielkości sektorem pod względem końcowego zużycia gazu w UE, odpowiadając za 38 % tego zużycia; mając na uwadze, że energochłonne gałęzie przemysłu, takie jak przemysł chemiczny, stalowy, papierniczy, cementowy i spożywczy, odpowiadają za prawie jedną czwartą zużycia gazu ziemnego w UE, z czego 85 % jest wykorzystywane do ogrzewania pomieszczeń i procesów; mając na uwadze, że pomimo ogromnego potencjału przemysłu rozwiązania oparte na odnawialnych źródłach energii, efektywności energetycznej i elastyczności po stronie popytu, jak również zwiększony recykling i większa materiałoozczędność pozostają jak dotąd niewykorzystane;
- H. mając na uwadze, że kluczowa bariera dla inwestycji w efektywność energetyczną wynika z braku wiedzy na temat technicznie dostępnych możliwości oszczędzania energii i ich korzyści ekonomicznych;
- I. mając na uwadze, że inflacja cen konsumpcyjnych w strefie euro osiągnęła w wielu krajach poziom nienotowany od lat 70. ubiegłego wieku i w listopadzie 2022 r. wyniosła 10,1 %, a jej główną przyczyną jest wzrost cen energii ze źródeł kopalnych i żywności; mając na uwadze, że ponad 96,5 mln Europejczyków jest zagrożonych ubóstwem i wykluczeniem społecznym, a wielu firmom, które silnie odczuły skutki kryzysu energetycznego, grozi bankructwo, zwłaszcza małym i średnim przedsiębiorstwom (MŚP); mając na uwadze, że w przeciwieństwie do poprzednich kryzysów, które we wszystkich przypadkach powodowały spadek zysków, od wybuchu pandemii zyski w wielu branżach wyraźnie wzrosły, na przykład o prawie 20 % w sektorze turystyczno-hotelarskim i transportowym;
- J. mając na uwadze, że dekarbonizacja, przystosowanie się do zmiany klimatu i wymogi dotyczące ochrony przyrody są istotnymi cechami nowych ram normatywnych reindustrializacji Unii Europejskiej;

- K. mając na uwadze, że wzmocnienie strategicznej autonomii UE wymaga połączenia różnych rozwiązań, w tym ograniczenia zużycia energii i materiałów, zwiększenia zdolności produkcyjnych i wytwórczych UE, inwestycji w sektory strategiczne oraz w badania i rozwój, repatriacji produkcji i bliskiej delokalizacji (ang. nearshoring), gromadzenia zapasów, usprawnienia zamówień publicznych, promowania gospodarki o obiegu zamkniętym i dywersyfikacji dostawców przez partnerstwa i sojusze sektorowe oraz rady handlowe i technologiczne z krajami partnerskimi;
- L. mając na uwadze, że ambitne cele w dziedzinie energii i klimatu, ścisłe i zharmonizowane regulacje środowiskowe dotyczące zanieczyszczających gałęzi przemysłu w UE, nowe przepisy dotyczące zrównoważonych produktów na jednolitym rynku oraz solidny nadzór nad jednolitym rynkiem i jego egzekwowanie mają decydujące znaczenie dla zapewnienia przedsiębiorstwom unijnym przewagi konkurencyjnej, która pozwoli im stanąć na czele globalnego przejścia na gospodarkę o obiegu zamkniętym, neutralną dla klimatu i zasobooszczędną;
- M. mając na uwadze, przeciwnie, że brak zachęt, niedostateczne egzekwowanie przepisów dotyczących rynku wewnętrznego, zwłaszcza w odniesieniu do przywozu, opóźnienia i brak ambitnych celów określonych prawem doprowadziły do znacznego pogorszenia sytuacji gospodarczej producentów z UE oraz do tego, że kraje trzecie przyciągają pierwszych graczy w sektorach kluczowych dla przejścia na gospodarkę o obiegu zamkniętym i neutralną dla klimatu, również w zakresie recyklingu i rafinacji surowców wysokiej jakości;
- N. mając na uwadze, że szacowana wielkość dodatkowych rocznych inwestycji niezbędnych do osiągnięcia celu zapisanego w Europejskim prawie o klimacie, tj. neutralności klimatycznej do 2050 r., wynosi około 1,7–2 % PKB i jest wymagana zarówno od sektora publicznego, jak i prywatnego; mając na uwadze, że transformacja przemysłu UE wymaga znacznych inwestycji długoterminowych, a zatem długoterminowej i stabilnej wizji regulacyjnej i politycznej;
- O. mając na uwadze, że zdolność do innowacji, zdolność do wdrażania i zwiększania skali zrównoważonych rozwiązań bezemisyjnych na rzecz neutralności klimatycznej oraz dostępność wysoko wykwalifikowanej i dobrze wyszkolonej siły roboczej to decydujące elementy transformacji przemysłowej; mając na uwadze, że UE ustępuje innym potęgom gospodarczym pod względem wydatków na badania i rozwój, ponieważ w zdecydowanej większości państw członkowskich nie osiąga się celu inwestycyjnego, jakim jest przeznaczanie 3 % PKB na badania i rozwój; mając na uwadze, że w UE znajdują się przodujące na świecie instytuty badawcze, przedsiębiorstwa i wykwalifikowane osoby oraz że ma ona potencjał, by stać się światowym liderem w dziedzinie innowacji przemysłowych, z myślą o osiągnięciu unijnej gospodarki neutralnej dla klimatu i gospodarki o obiegu zamkniętym najpóźniej do 2040 r.;
- P. mając na uwadze, że zamówienia publiczne stanowią 14 % unijnego PKB; mając na uwadze, że zamówienia publiczne są podstawowym instrumentem bezpieczeństwa narodowego i gospodarczego, który może stworzyć stabilny popyt na innowacyjne, zrównoważone produkty i usługi o obiegu zamkniętym, a tym samym wspierać ich upowszechnienie; mając na uwadze, że zamówienia publiczne stanowią kluczowe narzędzie rozwoju odpornych i zrównoważonych łańcuchów dostaw w krytycznych i

strategicznych sektorach;

- Q. mając na uwadze, że ekologiczna polityka przemysłowa mogłaby stać się motorem tworzenia miejsc pracy w powstających i istniejących gałęziach przemysłu, w tym w produkcji czystych technologii energetycznych, w której liczba miejsc pracy na świecie mogłaby wzrosnąć ponad dwukrotnie z obecnych 6 mln do prawie 14 mln do 2030 r.;
- R. mając na uwadze, że przyspieszony globalny wyścig o kształtowanie przyszłości produkcji czystych technologii energetycznych, wspierany przez masowe interwencje publiczne światowych potęg, takie jak amerykańska ustawa o obniżeniu inflacji, może oferować ogromne możliwości tworzenia wysokiej jakości miejsc pracy w istniejących i powstających gałęziach przemysłu; mając na uwadze, że nieskoordynowana reakcja Unii Europejskiej i państw członkowskich, które mają różną przestrzeń fiskalną dla pomocy państwa, mogłaby stworzyć poważne ryzyko fragmentacji jednolitego rynku; mając na uwadze, że na zaledwie dwa państwa członkowskie przypada prawie 80 % pomocy państwa zatwierdzonej na mocy tymczasowych ram kryzysowych ustanowionych od czasu pandemii COVID-19;

Promowanie długoterminowej trwałej konkurencyjności europejskiej

1. wzywa do szybkiego wdrożenia ekologicznej polityki przemysłowej UE, która wykracza poza przyjęcie aktu o przemyśle neutralnym dla klimatu, z myślą o wsparciu celów i założeń UE zawartych w Europejskim Zielonym Ładzie i Europejskim prawie o klimacie; wzywa Komisję i państwa członkowskie do zachowania perspektywicznych ram politycznych i regulacyjnych w celu przyspieszenia rozpoczętej już transformacji sektorów przemysłowych UE w kierunku bezemisyjności, z należytym uwzględnieniem skutków społecznych i wpływu w aspekcie płci, a także kosztów braku harmonizacji na szczeblu UE;
2. apeluje, aby w ramach tej polityki przemysłowej UE 1) wzmocnić odporność UE i zmniejszyć jej strategiczne zależności, 2) zapewnić przydział środków dla sektorów, których szybki rozwój ma kluczowe znaczenie dla terapii medycznych i transformacji ekologicznej, takich jak technologie energii odnawialnej (w tym energia słoneczna, wiatrowa, pompy ciepła i zielony wodór w konkretnych zastosowaniach), procesy przemysłowe oparte na odnawialnych źródłach energii oraz rozwiązania mające na celu zmniejszenie zużycia energii i materiałów, a także 3) zbyć inwestycje niezgodne z porozumieniem paryskim i celami UE w dziedzinie klimatu i energii;
3. podkreśla, że konieczne jest oddzielenie konsumpcji od wykorzystania zasobów oraz bezwzględne zmniejszenie wykorzystania zasobów w celu ograniczenia i ostatecznie zakończenia strategicznych zależności UE;
4. ponawia swoje żądanie, aby Komisja zaproponowała wiążące cele UE na 2030 r. z myślą o znacznym zmniejszeniu śladu materialnego i konsumpcyjnego UE i sprowadzenia go do ograniczeń planety najpóźniej do 2050 r., ponieważ takie cele przyczyniłyby się do ograniczenia i ostatecznie zakończenia strategicznych zależności UE;
5. wzywa UE do znacznego zmniejszenia zależności od paliw kopalnych przez pokaźne inwestycje w środki oszczędności energii i sprawności energetycznej, w zwiększanie

krajowych zdolności w zakresie energii odnawialnej oraz w dekarbonizację procesów przemysłowych, zgodnie z unijną strategią integracji międzysektorowej; podkreśla, że bezpośrednia elektryfikacja procesów realizowanych przy niskich i średnich temperaturach, w tym chłodzenia, ogrzewania pomieszczeń, generowania pary wodnej i suszenia, może ograniczyć zużycie gazu w przemyśle UE o ponad połowę;

6. zwraca uwagę na znaczenie przewidywalności, pewności i długoterminowych sygnałów dla inwestorów i innych podmiotów gospodarczych z punktu widzenia ułatwiania i pobudzania zasadniczych przemian w całej gospodarce; podkreśla potrzebę przyjęcia całościowego podejścia do przekształcenia przemysłu UE, uwzględniającego potrzebę nie tylko rozwoju przemysłu bezemisyjnego, lecz także ograniczenia innych wpływów na środowisko zgodnie z zasadą „nie czyni poważnych szkód”;
7. apeluje o stopniowe wycofanie zwolnień podatkowych i dotacji dla paliw kopalnych nie później niż do 2025 r., zapobieganie inwestycjom w nową infrastrukturę niezgodną z porozumieniem paryskim, w szczególności inwestycjom we wszelką nową infrastrukturę związaną z paliwami kopalnymi, a także do zaostrzenia ram regulacyjnych dotyczących emisji gazów cieplarnianych przez standardy regulacyjne, zakazy i mechanizmy rynkowe na potrzeby osiągnięcia neutralności klimatycznej najpóźniej do 2040 r.; wzywa Radę do ostatecznego uzgodnienia niezbędnego przeglądu dyrektywy w sprawie opodatkowania energii; podkreśla, że dotacje państw członkowskich do paliw kopalnych wynoszą ponad 55 mld EUR rocznie³;
8. domaga się, aby polityka przemysłowa UE miała charakter włączający i obejmowała wszystkie podmioty na całej długości łańcucha wartości: od najmniejszych przedsiębiorstw typu start-up po największe firmy, od środowisk akademickich po środowiska badawcze, od usługodawców po dostawców, a także uwzględniała związki zawodowe i organizacje konsumenckie;
9. podkreśla, że duże instytucje, takie jak Międzynarodowy Fundusz Walutowy, Bank Światowy i Organizacja Współpracy Gospodarczej i Rozwoju, powinny wezwać do kompleksowego przejścia na opodatkowanie zanieczyszczeń; odnotowuje, że opodatkowanie postrzega się jako jedyny najskuteczniejszy środek ustalania opłat za emisję gazów cieplarnianych; podkreśla, że podatki ekologiczne mogą przynieść dodatkowe dochody, a jednocześnie wspierać odporną, konkurencyjną i zrównoważoną gospodarkę bezemisyjną;

Sprawiedliwa i zrównoważona polityka handlowa UE

10. podkreśla, że liberalizacja handlu bez wspierania lub wymagania wysokich standardów produkcji w krajach partnerskich może prowadzić do dumpingu społecznego i ekologicznego, zwiększać gospodarcze i społeczne koszty przejścia na gospodarkę neutralną dla klimatu w UE i prowadzić do przenoszenia działalności gospodarczej przez przedsiębiorstwa do państw trzecich;
11. wzywa Komisję do zagwarantowania, aby polityka handlowa UE wspierała transformację ekologiczną przemysłu w UE i w krajach partnerskich, przez

³ https://www.eca.europa.eu/Lists/ECADocuments/RW22_01/RW_Energy_taxation_PL.pdf.

powstrzymanie się od liberalizacji lub ułatwiania handlu nie zrównoważonymi towarami i usługami, przez wspieranie związanych z handlem środków na rzecz klimatu, w tym inicjatyw mających na celu stopniowe wycofywanie szkodliwych dla środowiska dotacji w odpowiednich umowach, oraz przez zakończenie ochrony inwestycji w paliwa kopalne w umowach inwestycyjnych; z zadowoleniem przyjmuje strategię w zakresie kredytów eksportowych i powiązany z nią instrument, które mają zostać opracowane przez Komisję, oraz wzywa Komisję do zagwarantowania, że wszystkie działania związane z kredytami eksportowymi będą w pełni zgodne z prawem o klimacie i celami Europejskiego Zielonego Ładu oraz do powstrzymania się od wspierania działań związanych z paliwami kopalnymi;

12. wzywa Komisję do opracowania wiarygodnej strategii ograniczania ryzyka z Chin z myślą o osiągnięciu strategicznej autonomii UE w kluczowych, krytycznych i strategicznych sektorach, co musi obejmować solidne wdrożenie i egzekwowanie rozporządzenia w sprawie subsydiów zagranicznych, instrumentu chroniącego przed wymuszaniem, międzynarodowego instrumentu zamówień publicznych oraz silniejszego mechanizmu monitorowania bezpośrednich inwestycji zagranicznych UE, który powinien obejmować również inwestycje wychodzące; wzywa Komisję do dalszej ochrony przemysłu UE przed nieuczciwą konkurencją opartą na dumpingu społecznym i ekologicznym oraz do powstrzymania procesu zanikania strategicznych sektorów przemysłu UE przez szybkie zaproponowanie reformy instrumentów ochrony handlu w celu skrócenia ram czasowych dla stosowania tych instrumentów i nakładania sankcji; wzywa państwa członkowskie do wypracowania wspólnej opinii na temat tego, co stanowi bezpieczeństwo gospodarcze UE w obecnym kontekście, tak aby UE mogła zostać wyposażona w niezbędne narzędzia polityczne i struktury zarządzania;
13. z zadowoleniem przyjmuje nowe autonomiczne instrumenty handlowe UE i przepisy dotyczące rynku wewnętrznego, szczególnie te związane z Planem działania dotyczącym gospodarki o obiegu zamkniętym, wymagające od producentów wprowadzających produkty na rynek wewnętrzny spełniania tych samych norm produkcyjnych, co producenci z UE; wzywa Komisję do rozwijania i wzmocnienia tego podejścia;
14. wzywa Komisję i państwa członkowskie do priorytetowego potraktowania egzekwowania zasad rynku wewnętrznego związanych z procesami i metodami produkcji, w tym przez reformę unijnego kodeksu celnego oraz przez przyznanie większych środków organom celnym, organom nadzoru rynku i innym właściwym organom;
15. wzywa Komisję do ochrony przestrzeni politycznej UE i krajów partnerskich, w której mogą one rozwijać gałęzie przemysłu o strategicznym znaczeniu dla transformacji energetycznej, w tym zdolności bogatych w zasoby krajów partnerskich do przekształcania, przetwarzania i rafinacji surowców; podkreśla potrzebę promowania przez UE recyklingu i zastępowania surowców, w tym przez dalsze wspieranie badań i rozwoju; podkreśla korzyści dla przemysłu UE wynikające z posiadania zróżnicowanych dostawców przetworzonych surowców i rozwiniętego wtórnego rynku surowców;
16. wzywa Komisję do większych starań na rzecz poszukiwania sojuszy z krajami

partnerskimi, które również chcą wprowadzić politykę przemysłową w zakresie czystych technologii, przez promowanie dostosowania norm technicznych, dostosowania programów zachęt i wspólnych zasad dotyczących zielonych dotacji; wzywa Komisję do udzielania pomocy finansowej i technicznej krajom najsłabiej rozwiniętym, które chcą zostać partnerami UE w zakresie wykorzystania nowych czystych technologii i ich łańcuchów dostaw;

17. wzywa Komisję do włączenia zrównoważonego rozwoju do wszystkich rozdziałów umów handlowych, do włączenia swojego nowego modelu handlu i zrównoważonego rozwoju do przyszłych i oczekujących na zawarcie umów handlowych oraz do współpracy z krajami partnerskimi w zakresie aktualizacji rozdziałów dotyczących modelu handlu i zrównoważonego rozwoju w istniejących umowach handlowych UE w celu zapobiegania dumpingowi społecznemu i ekologicznemu; z zadowoleniem przyjmuje nowo przyjęte przepisy UE przeciwko „importowanemu” wylesianiu, przepisy zakazujące produktów wytworzonych z wykorzystaniem pracy przymusowej oraz nowe europejskie przepisy dotyczące należytej staranności przedsiębiorstw w zakresie zrównoważonego rozwoju;
18. wzywa Komisję do znalezienia równowagi między egzekwowaniem praw własności intelektualnej a wspieraniem innowacji, zapewnieniem dostępu do czystych technologii niezbędnych do przeprowadzenia transformacji, a także dostępu do leków; z zadowoleniem przyjmuje niedawną zapowiedź rządu Indii, że będzie on dążył do odstępstw od przepisów dotyczących handlowych aspektów praw własności intelektualnej (TRIPS) w celu wspierania handlu czystymi technologiami; podkreśla, że elastyczne rozwiązania przewidziane w porozumieniach TRIPS powinny być wykorzystywane w celu zaradzenia potencjalnym niedoborom podaży leków;
19. podkreśla, że w amerykańskiej ustawie o obniżeniu inflacji wykorzystano wymogi stosowania materiałów miejscowego pochodzenia jako warunek przyznania dodatkowych ulg podatkowych; wzywa Komisję do ścisłego monitorowania wpływu tych klauzul na łańcuchy dostaw i miejsca pracy po obu stronach Atlantyku; jest zdania, że zasady handlowe powinny dopuszczać wymogi stosowania materiałów miejscowego pochodzenia, jeśli jest to korzystne dla zielonej transformacji przemysłowej i dla przeciwdziałania zmianie klimatu;
20. ostrzega przed szkodliwym, nieukierunkowanym wyścigiem o udzielenie dotacji w Unii Europejskiej, który przynosi korzyści wyłącznie dużym firmom i ich akcjonariuszom; ostrzega zwłaszcza przed przyspieszoną agresywną konkurencją podatkową spowodowaną stosowaniem ulg podatkowych; zauważa, że niedawno wynegocjowane przez G-20 i Organizację Współpracy Gospodarczej i Rozwoju globalne porozumienie podatkowe wprowadza korzystne traktowanie kredytów podatkowych podlegających zwrotowi, które w efekcie są bezpośrednimi dotacjami w systemie podatkowym; wzywa UE do opracowania przepisów definiujących szkodliwe ulgi podatkowe; podkreśla, że ulgi podatkowe nie powinny służyć wyłącznie obniżaniu obciążeń podatkowych dużych przedsiębiorstw kosztem kas publicznych i podważaniu minimalnych globalnych stawek podatkowych;
21. podkreśla, że w ramach prawnych dotyczących zamówień publicznych należy ustanawiać właściwe bodźce dla innowacyjnej, sprzyjającej włączeniu społecznemu i

zrównoważonej gospodarki w UE; ubolewa w związku z tym, że w większości procedur udzielania zamówień publicznych jako kryterium udzielenia zamówienia stosuje się wyłącznie najniższą cenę; wzywa Komisję do zmiany przepisów UE dotyczących zamówień publicznych, aby wyjść poza kryterium najniższej ceny i uwzględnić obowiązkowe kryteria przyznawania zamówień odnoszące się do zrównoważonego rozwoju; podkreśla, że dzięki takim kryteriom lokalne przedsiębiorstwa dostarczające zrównoważone produkty i usługi będą miały duże szanse na wygranie przetargów; wzywa Komisję do zapewnienia MŚP sprawiedliwego dostępu do zamówień publicznych; apeluje o przyjęcie w przepisach dotyczących zamówień publicznych minimalnych celów w zakresie produktów i materiałów neutralnych dla klimatu, zasobooszczędnych produktów i usług nadających się do ponownego wykorzystania i naprawy; dodaje, że w takich ramach należy określić bardziej rygorystyczne wymogi w zakresie sprawozdawczości, aby umożliwić monitorowanie postępów w tych dziedzinach; podkreśla, że zmiany te sprzyjałyby rozwojowi zrównoważonego przemysłu europejskiego w sposób niedyskryminacyjny;

22. zwraca uwagę, że inwestycje w umiejętności i zdolności mają zasadnicze znaczenie dla wspierania przesunięcia zamówień publicznych w kierunku zrównoważonego rozwoju i innowacji; wzywa Komisję do utworzenia europejskiej sieci nabywców publicznych w celu wymiany informacji, opracowania wspólnych procedur udzielania zamówień i wzmocnienia współpracy w zakresie zrównoważonych zamówień publicznych;

Plan przemysłowy dotyczący Zielonego Ładu

23. z zadowoleniem przyjmuje komunikat Komisji zatytułowany „Plan przemysłowy Zielonego Ładu na miarę epoki neutralności emisyjnej”, co świadczy o gotowości UE do dołączenia do wyścigu w dziedzinie produkcji czystych technologii energetycznych; z zadowoleniem przyjmuje zadeklarowane dążenie do wypracowania skoordynowanej i jednolitej reakcji w celu wzmocnienia i zbudowania bazy przemysłowej będącej podstawą gospodarki o obiegu zamkniętym, neutralnej dla klimatu i zasobooszczędnej;
24. z zadowoleniem przyjmuje zapowiedziane uproszczenie i przyspieszenie procesu powiadamiania o ważnych projektach stanowiących przedmiot wspólnego europejskiego zainteresowania (projekty IPCEI) i podkreśla konieczność należytego uwzględnienia możliwości udziału w nim MŚP oraz rozważenia bardziej rygorystycznych przepisów dotyczących zapobiegania projektom opartym na paliwach kopalnych;
25. podkreśla znaczenie inwestowania w efektywność energetyczną i oszczędność energii dla europejskiego przemysłu w celu zmniejszenia kosztów i zwiększenia jego globalnej konkurencyjności; apeluje o przeprowadzanie audytów energetycznych i nadanie zaleceniom z audytów charakteru wiążącego dla przedsiębiorstw; apeluje o zapewnienie specjalnego wsparcia dla MŚP w celu wdrożenia tych zmian; apeluje o opracowanie specjalnych strategii oraz stałych ram regulacyjnych i finansowych w celu zwiększenia udziału przemysłu w reagowaniu na popyt na energię, na zmiany popytu i magazynowanie, w tym w sposób zintegrowany na szczeblu lokalnym i regionalnym, oraz o obowiązkowe ponowne wykorzystywanie nieuniknionej nadwyżki ciepła z procesów przemysłowych, aby uniknąć marnotrawstwa ciepła;

26. z zadowoleniem przyjmuje włączenie zasady „pierwszy w swoim rodzaju” w Europie do wniosku Komisji dotyczącego europejskiego aktu w sprawie czipów, który powinien zapewnić wsparcie dla zrównoważonych innowacji w zakresie produktów i procesów na całej długości łańcucha wartości półprzewodników w UE oraz zachęcić do inwestycji publicznych i prywatnych w tym kluczowym sektorze;
27. wzywa Komisję do przedstawienia solidnego i ambitnego prawodawstwa opartego na wiarygodnej metodyce dotyczącej przyszłego zapotrzebowania na surowce w sektorach energetycznych, recyklingu i efektywności energetycznej w celu zmniejszenia zależności UE od surowców strategicznych i krytycznych; zachęca do propagowania recyklingu lub zastępowania surowców krytycznych poprzez zaostrzenie unijnych przepisów, promowanie produkcji zgodnej z zasadą projektowania pod kątem obiegu zamkniętego oraz finansowanie prac badawczych i rozwojowych, zwłaszcza z myślą o wspieraniu zastępowania produktu innym produktem tam, gdzie jest to możliwe; zachęca Komisję do rozważenia niezbędnych w tym celu reform podatkowych;
28. podkreśla znaczenie zwiększenia zdolności produkcyjnych UE w zakresie kluczowych technologii strategicznych, takich jak energia słoneczna i wiatrowa, pompy ciepła, sieci energetyczne, akumulatory, długoterminowe magazynowanie energii, produkcja elektrolizerów dla wodoru odnawialnego oraz prefabrykowanych trwałych materiałów budowlanych; z zadowoleniem przyjmuje uruchomienie pod koniec 2022 r. europejskiego sojuszu przemysłowego na rzecz fotowoltaiki słonecznej i europejskiej platformy czystych technologii;
29. podkreśla potrzebę wspierania szerokiego zastosowania w całej UE technologii i procesów bezemisyjnych – w przypadku których obecna opłata emisyjna może nie być wystarczającą zachętą – poprzez innowacyjne narzędzia, takie jak unijne kontrakty na transakcje różnicowe dotyczące dwutlenku węgla; w tym kontekście z zadowoleniem przyjmuje rozszerzenie zakresu unijnego funduszu innowacyjnego, aby umożliwić uruchomienie unijnych kontraktów na transakcje różnicowe dotyczące dwutlenku węgla; podkreśla, że te unijne kontrakty na transakcje różnicowe dotyczące dwutlenku węgla powinny uwzględniać także potrzebę minimalizacji innych wpływów na środowisko; zaznacza ponadto, że należy zadbać o to, by unijne kontrakty na transakcje różnicowe dotyczące dwutlenku węgla nie odciągnęły energii odnawialnej od innych, bardzo potrzebnych celów;
30. podkreśla pilną potrzebę zwiększenia wsparcia dla czystych technologii w skali demonstracyjnej, aby mogły one jak najszybciej wyprzeć konwencjonalne technologie, w szczególności dla wodoru ze źródeł w pełni odnawialnych do wykorzystania nieenergetycznego, bezemisyjnego cementu, stali i chemikaliów, pływających elektrowni wiatrowych i wytwarzania energii oceanicznej, długoterminowego magazynowania energii i technologii gospodarki o obiegu zamkniętym;
31. apeluje o utworzenie w państwach członkowskich „zielonych centrów”, które działałyby jako punkty kompleksowej obsługi zapewniające scentralizowane informacje, porady, pomoc i szkolenia, zwłaszcza dla MŚP, dotyczące przekształcania ich w przedsiębiorstwa zrównoważone środowiskowo;
32. uznaje istotną rolę, jaką technologia może odegrać w osiągnięciu przez UE gospodarki

o obiegu zamkniętym, neutralnej dla klimatu i sprawiedliwej, zachowując jednak ostrożność wobec rozwiązań technicznych; jest niezwykle zaniepokojony takimi zjawiskami jak geoinżynieria techniczna, wychwytywanie i składowanie dwutlenku węgla w działaniach innych niż nieuniknione emisje resztkowe z procesów przemysłowych, dla których nie istnieje żadna alternatywa, oraz w powstającym sektorze górnictwa głębokomorskiego;

33. wzywa Komisję i państwa członkowskie do znacznego zwiększenia w sposób skoordynowany budżetów na badania, rozwój i innowacje na potrzeby osiągnięcia celu 3 % unijnego PKB, przy jednoczesnym priorytetowym traktowaniu wsparcia publicznego na rzecz dekarbonizacji sektorów, z których emisje trudno zredukować, takich jak materiały podstawowe, np. cement, żelazo i stal, chemikalia i produkty petrochemiczne, aluminium oraz masa celulozowa i papier; ostrzega przed nieskutecznymi zachętami podatkowymi w zakresie badań i rozwoju, takimi jak powszechne stosowanie w Unii korzystnego opodatkowania dochodów z patentów; podkreśla, że aby zachęty podatkowe były skuteczne, powinny koncentrować się na dokonanych inwestycjach, a nie na zyskach;
34. wyraża zaniepokojenie pojawieniem się rozważań politycznych, w których ochronę środowiska i zdrowia postrzega się jako sprzeczną z szybkim rozwojem działalności przemysłowej; stwierdza, że reindustrializacja UE może i powinna iść w parze z ochroną przyrody oraz poprawą zdrowia i warunków pracy, a ponadto przyroda i różnorodność biologiczna nie mogą być wtórnymi ofiarami wyścigu ku neutralności klimatycznej;

Odpowiednie finansowanie w celu zapewnienia ekologicznej reindustrializacji UE

35. przypomina, że transformacja ekologiczna wymaga dodatkowych rocznych inwestycji publicznych i prywatnych w wysokości 520 mld EUR⁴; podkreśla, że fundusze UE będą miały do odegrania kluczową rolę w wypełnieniu tej luki inwestycyjnej, co jest niezbędnym warunkiem udanej ekologicznej reindustrializacji Unii;
36. wzywa Komisję do pilnego przedstawienia wniosku ustawodawczego w sprawie Europejskiego Funduszu na rzecz Suwerenności opartego na wspólnym zadłużeniu zaciągającym na szczeblu europejskim na wzór Instrumentu na rzecz Odbudowy i Zwiększania Odporności, ale z większą kontrolą i nadzorem parlamentarnym; zwraca uwagę na kluczową rolę, jaką ten nowy fundusz odegrałby w utrzymaniu i wzmocnieniu spójności i solidarności między regionami i państwami członkowskimi, zwiększeniu unijnych inwestycji publicznych w efektywność energetyczną i energię odnawialną oraz wykorzystaniu aktywów przemysłowych w całej Unii;
37. podkreśla, że istotne jest, aby ten nowy fundusz był w pełni dostosowany do zobowiązań Unii związanych z klimatem i środowiskiem oraz aby zawierał rzetelne wymogi zgodne z zasadą „nie czyn poważnych szkód” w odniesieniu do łagodzenia zmiany klimatu, przystosowania się do zmiany klimatu, zrównoważonego wykorzystania i ochrony zasobów wodnych i morskich, gospodarki o obiegu

⁴ Komunikat Komisji z 19 października 2021 r. zatytułowany „Gospodarka UE po pandemii COVID-19: wpływ na zarządzanie gospodarcze” (COM(2021)0662).

zamkniętym, zapobiegania zanieczyszczeniom i ich kontroli, a także ochrony i odbudowy różnorodności biologicznej i ekosystemów;

38. apeluje o realne zwiększenie pułapów obecnych wieloletnich ram finansowych (WRF) oraz o przyznanie nowych środków budżetowych na obecne programy w ramach śródkresowego przeglądu WRF; obstaje przy zasadzie, że nowe priorytety wymagają nowej puli środków; podkreśla, że zasada ta jest jeszcze ważniejsza ze względu na znaczny wpływ inflacji na budżet UE, który to wpływ należy odpowiednio uwzględnić także podczas śródkresowego przeglądu WRF;
39. podkreśla bezprecedensowe kwoty pomocy państwa zatwierdzone na mocy tymczasowych przepisów kryzysowych w celu zaradzenia kryzysowi wywołanemu pandemią COVID-19 oraz gospodarczym konsekwencjom rosyjskiej wojny napastniczej przeciwko Ukrainie; przestrzega przed różną zdolnością fiskalną państw członkowskich w zakresie udzielania pomocy państwa oraz przed poważnym ryzykiem nieuczciwej konkurencji, a tym samym rozdrobnienia jednolitego rynku, zważywszy że 80 % zobowiązań w zakresie pomocy państwa na mocy przepisów tymczasowych pochodziło od zaledwie dwóch państw członkowskich; popiera podejście Komisji, aby zagwarantować równe warunki konkurencji między państwami członkowskimi poprzez złagodzenie zasad wsparcia pomocy państwa i udzielanie wspólnego unijnego finansowania i tym samym zapewnić każdemu państwu członkowskiemu możliwość inwestowania w transformację ekologiczną;
40. przyjmuje do wiadomości proponowaną modyfikację tymczasowych ram kryzysowych i przejściowych w zakresie pomocy państwa, aby umożliwić państwom członkowskim dalsze wspieranie technologii energii odnawialnej i dekarbonizację procesów przemysłowych; przypomina o konieczności zapewnienia, by wszelkie wsparcie w ramach pomocy państwa było dostosowane do celów Unii na rok 2030 w dziedzinie energii i klimatu oraz zgodne z zasadą „efektywność energetyczna przede wszystkim”; podkreśla, że wszelkiej zwiększonej elastyczności przepisów dotyczących pomocy państwa w celu umożliwienia wspierania zrównoważonej działalności powinno towarzyszyć zaostrożenie tych przepisów, tak aby zapobiec udzielaniu pomocy państwa na działalność szkodliwą dla środowiska; apeluje ponadto o warunkowość w zakresie pomocy państwa, aby przyczynić się do realizacji społecznych, klimatycznych i energetycznych zobowiązań UE, a także konwergencji między państwami członkowskimi i regionami; warunkowość ta powinna obejmować wymóg, aby przedsiębiorstwa będące beneficjentami przyjęły wiarygodne plany obniżenia emisyjności, plany przekwalifikowania pracowników oraz zobowiązały się do prowadzenia skutecznego dialogu społecznego i negocjacji zbiorowych ze związkami zawodowymi, a także zakaz wypłacania dywidend, premii i wykupu akcji przez co najmniej dwa lata po otrzymaniu pomocy państwa;
41. odnotowuje sugestię zaoferowania przedsiębiorstwom ulg podatkowych w proponowanym przeglądzie tymczasowych ram kryzysowych i przejściowych w zakresie pomocy państwa; podkreśla, że zachęty podatkowe powinny mieć na celu przyciągnięcie rzeczywistych inwestycji, czyli rzeczowych aktywów trwałych i zatrudnienia; z niepokojem zauważa, że znaczna część finansowania publicznego zostaje już utracona w wyniku nieskutecznych zwolnień podatkowych, kwot wolnych od podatku, ulg podatkowych, odroczeń płatności podatku i obniżonych stawek

podatkowych; wzywa państwa członkowskie do starannego opracowania zachęt podatkowych, tak aby korzyści dla społeczeństwa przewyższały koszty dla kas publicznych; wzywa państwa członkowskie do przeprowadzania co roku wnikliwych i dostępnych publicznie analiz kosztów i korzyści poszczególnych przepisów podatkowych;

42. przypomina o pilnej potrzebie przyjęcia przez UE nowych zasobów własnych do budżetu UE; wzywa Radę do zatwierdzenia w pierwszej kolejności pierwszego koszyka zasobów własnych przedstawionego przez Komisję; ponawia apel do Komisji o przedstawienie ambitnego drugiego koszyka nowych zasobów własnych z wystarczającymi środkami na bieżące potrzeby; apeluje w szczególności o włączenie środków własnych, takich jak podatek od transakcji finansowych lub podatek od paliwa lotniczego, które pomogłyby w osiągnięciu celów politycznych UE, w tym w zakresie transformacji ekologicznej;
43. apeluje o zreformowanie paktu stabilności i wzrostu za pomocą wniosków ustawodawczych, a nie zmian o charakterze nieustawodawczym, tak aby umożliwić UE skoncentrowanie inwestycji w przeprowadzenie ekologicznej i sprawiedliwej transformacji, przy jednoczesnym zachowaniu długookresowej zdolności do obsługi długu w zmieniającym się klimacie; uważa, że utworzenie nowego unijnego Funduszu na rzecz Suwerenności jest uzupełnieniem ambitnej reformy reguł fiskalnych UE, ponieważ zapewniłoby inwestycje niezależnie od indywidualnych kosztów pożyczek państw członkowskich i ich politycznej skłonności do zajęcia się transformacją ekologiczną;
44. podkreśla, że państwa członkowskie dysponują już znaczną kwotą dochodów z aukcji w ramach systemu handlu uprawnieniami do emisji, którą to kwotę można już wykorzystać do finansowania dekarbonizacji przemysłu UE; przypomina, że wykorzystanie rezerwy stabilności rynkowej do częściowego finansowania środków w ramach REPowerEU zaakceptowano jako nadzwyczajny, jednorazowy środek, którego nie należy powielać w przyszłości;
45. podkreśla, że obecne systemy podatkowe już teraz są i będą w coraz większym stopniu narażone na poważne wstrząsy, natomiast finanse publiczne będą musiały odegrać główną rolę w umożliwieniu transformacji w stronę modelu zrównoważonego i odpowiedzieć na rosnące zapotrzebowanie na wydatki w takich dziedzinach jak świadczenia emerytalne i rentowe oraz zdrowie; wzywa zatem Komisję, aby rozpoczęła kompleksową ocenę istotnych zakłóceń – we wszystkich obszarach podatkowych – które mogą poważnie utrudnić państwom członkowskim reformę systemów podatkowych oraz wysiłki na rzecz ochrony ich podstaw opodatkowania i utworzenia odpornej i sprawiedliwej struktury podatkowej, a następnie aby opracowała plan działania;
46. z zadowoleniem przyjmuje ambicję Komisji, by wystąpić z wnioskiem „Działalność gospodarcza w Europie: Ramy opodatkowania dochodu” (BEFIT) dotyczącym ograniczenia kosztów przestrzegania przepisów i stworzenia spójnego podejścia do opodatkowania osób prawnych w Unii, przy jednoczesnym zapewnieniu bardziej efektywnego i sprawiedliwego podziału zysków między państwa członkowskie; zgadza się, że konkurencyjny system podatkowy dla przedsiębiorstw to taki, który oferuje

prostotę, sprawiedliwość i pewność podatkową;

47. z zaniepokojeniem odnotowuje, że nie ma jasnych i całościowych wytycznych na temat tego, jak opodatkowanie powinno przyczynić się do osiągnięcia celów Zielonego Ładu, dlatego uważa, że należy zreformować system podatkowy;

Ekologiczna reindustrializacja sprzyjająca tworzeniu wysokiej jakości miejsc pracy dla europejskich pracowników

48. podkreśla, że brak wykwalifikowanych pracowników jest główną przeszkodą w realizacji europejskiej transformacji ekologicznej oraz że ekologiczna polityka przemysłowa UE może być jednym z głównych źródeł tworzenia miejsc pracy w Europie w nadchodzących latach, zarówno w sektorach wschodzących, jak i tradycyjnych, ponieważ zrównoważona działalność gospodarcza bardziej sprzyja tworzeniu miejsc pracy niż działalność, którą zastępuje; podkreśla, że w ramach transformacji energetycznej do 2030 r. powstanie 25 mln nowych zielonych miejsc pracy, a w samym sektorze budowlanym UE, dzięki nadchodzącej fali renowacji budynków, 160 000 miejsc pracy;
49. wzywa Komisję do pobudzenia procesu przekwalifikowania i podnoszenia kwalifikacji pracowników europejskich w celu szybszego powstawania ekologicznych gałęzi przemysłu w przyszłości oraz ułatwienia przesuwania pracowników z upadających i stopniowo wycofywanych gałęzi przemysłu do nowych, w duchu spójności, przy jednoczesnym należytym uwzględnieniu różnic geograficznych w Unii; podkreśla ponadto znaczenie promowania równości płci, uwzględniania aspektu płci, równych szans i uczestnictwa kobiet w rynku pracy; wzywa państwa członkowskie, rządy regionalne i organy lokalne do przyjęcia i realizacji – wspólnie z partnerami społecznymi i organizatorami szkoleń – strategii rozwoju i prognozowania umiejętności w celu poprawy umiejętności ogólnych, sektorowych i charakterystycznych dla danego zawodu;
50. wzywa Komisję do powiązania tej ekologicznej polityki przemysłowej UE z agendą zorientowaną na pracowników, w której uwarunkowania społeczne stanowią podstawę zbiorowo wynegocjowanych wynagrodzeń, wysokiej jakości praktyk zawodowych i godnych warunków pracy;
51. apeluje o przesunięcie podatków z pracy na kapitał, bogactwo i zanieczyszczenia; stwierdza, że zwłaszcza dochody z podatków od zanieczyszczeń i zasobów pozostają bardzo niskie, a przecież stanowią one potencjalne źródło zwiększenia dochodów dzięki wdrożeniu zasady „zanieczyszczający płaci” i są trudne do uniknięcia ze względu na charakter podstawy opodatkowania;
52. zauważa, że na jednolitym rynku działalność transgraniczna pracowników i osób samozatrudnionych pozostaje skomplikowana pod względem administracyjnym z punktu widzenia podatków i zabezpieczeń społecznych; zauważa ponadto, że zwiększona możliwość wykonywania telepracy zaostriżyła ten problem;
53. wzywa do skonstruowania podatku dochodowego od osób fizycznych w taki sposób, aby aktywnie promować równy podział płatnej i niepłatnej pracy, dochodów i uprawnień emerytalnych między kobietami i mężczyznami oraz aby wyeliminować

zachęty, które utrwalają nierówne role płci;

o

o o

54. zobowiązuje swoją przewodniczącą do przekazania niniejszej rezolucji Radzie i Komisji oraz rządowi i parlamentom państw członkowskich.